

sió.d'això en la nota 4 de l'article del DECH); el que s'ha de descartar rotundament com a fonèticament impossible (i poc versablant en l'aspecte semàntic) és que vingui del ll. FLUCTUARI (que probablement tindria ū i no pas ū segons la fonètica històrica llatina)³ 'agitar-se (la mar)', 'anar d'ací d'allà menat per les ones', que en tot cas hauria donat fr. *fluitier, cast. *lluchar, cat. *fluitar, o almenys *flotier, etc., amb i.

Flotació, *flotador*, *flotant*, tots ells no registrats fins al DOrt. *Flotilla*, castellanisme internacional (> francès *flotille*, etc.).

¹ El poeta es penedí, i en la versió definitiva apareix canviat aquest hemistiqui en «com dits d'una mà balba» i va passar ratlla al mot *frotó* ja en el manuscrit, ratlla que impedeix de veure clarament si havia posat *flotó* però sembla que fos *frotó*; de tota manera, no *fretó* com llegeix erròniament Riquer (p. 17 del facsímil, 66 i 183 de l'edició crítica de 1946); així com així, *fretó* no vol dir res. — ² El verb *vloten* és exclusiu del neerlandès, i pot ser una derivació interna d'aquesta llengua; mentre que el substantiu *vlot* compta amb ampla parentela en les llengües de la família. — ³ *Flüere/fluctus* és paral·lel rigorós de *frūi/fructus*, de *rēgere/rēctus*, *tēgere/tēctus*, *tāngere/tāctus*, *pāngere/pāctus*, *frāngere/frāctus*, *āgere/āctus*, etc. L'ensordiment de l'oclusiva sonora davant la sorda *t*, feia que les vibracions de les cordes vocals s'afegessin al final de la vocal precedent i la prolonguessin.

Flotxa, V. *floc* *Flòvia*, V. *flòbia* (FLOC). *Fluviol*, *fluviol*, V. *flabiol* (FLAUTA) *Fluctuació*, *fluctuant*, *fluctuar*, *fluència*, *fluent*, *fluid*, V. *fluir*

FLUIR, pres del ll. *fluere* 'rajar un líquid', 'escolarse'. □ I.⁴ *doc.*: apareix algun cop en Lluïl, però altrament no n'hi ha notícies fins al S. XVII.

«... Senyals que signifiquen sanitat e maleltia ... segons la forma e la color de ço que la spulsiva gita; car si la forma és ajustada, signifiqui digestió; si és clara, indigestió; e la color se cové segons les viandes que hom menugue; açò mateix se cové segons suor, o scupir o en *fluir* per lo nas e ls ulls e les orelles, e segons los altres senyals de medicina», Lluïl (*Merav.* VIII, cap. 49); així en l'ed. Ag., i si bé la lliçió «scupir e *influir* per lo nas ...» que figura en el ms. seguit per Galmés en l'ed. NCl. (III, p. 39) ha de ser alterada perquè el sentit del context exigeix un verb que signifiqui 'rajar', és un error instructiu, com sigui que prova que el llatínisme *fluir* era tan desusat llavors en romanç que fins els escribes dels bons mss. el desconeixien fins a l'extrem de substituir-lo pel parònim *influir*. I en efecte trigà molt a anar-se infiltrant: el mot manca encara en el DTo. de 1647 i no el recull cap altre fins a Lacav.: «*fluir*, *rajar a poc a poc lo que és líquit*: fluere, manare, dimanare ...; *lo que flueix*: fluidus», i defineix *fluxió* com «obra de *fluir* les coses líquides ...». Tanmateix l'usa també Felip de Malla en el S. xv (*Pec. Remut*, DAg.). Fins avui resta mot fortament literari.

DERIV.: *Fluent*; *fluència* [Lluïl]; *fluible*; *fluïment* [Lacav.]. *Fluid* [1803, *fluido*, Belv.]; «*flúid*: substància que pot rajar o *fluir* per un forat; s'aplica especialment als líquids i gasos», Fontseré, *CiFiNat.*, glosari], pres del ll. *fluidus* id.; *fluiditat* i, més aviat, *fluidesa* [Lab. 1839]; *fluïdificar*, -cant. *Fluxió* [c. 1500, Cauliac; -cció, Lacav.], pres del ll. *fluxio*, -onist, 'acte de rajar': «hem estat después a la cuina ... estant la cuinera en acció per lo dinar; los senyors m'han dit que la vianda feia prou bona olor, no podent-hi jo dir res per tenir mon olfato embussat o un poc lo nas tapat, de resulta del fred o *fluxió*, a ratos», B. de Maldà (*Coll.* B. V., 188); «acumulació d'humors», Fontseré (*CiFiNat.*, p. 225); *fluxionari*.

Fluor [1868, *SLitCosta*; DOrt.], pres del ll. *fluor*, -ōris, 'raig, acte de rajar o escolar-se'; *fluorina* [1868, id.] o *fluorita* [DOrt.]. *Fluorur*; *fluorescent* [DOrt.]; *fluorescència* [id.]; *Fluorescència*, cf. FLOR 'menstru'.

CPT.: *Fluorhídric*. *Fluoroform*. I *fluo-* prefixat [DFA].

Afluir [DOrt.], pres del ll. *affluere* id.; *afluent* [JRoig, *Spill*, v. 1209; 1803, Belv., adj. «affluens verbis»; 'riu tributari', Lab. 1888]; *afluència* [fi S. xv, I. de Villena, Lacav., «concurus, frequentia; gran *afluència de gent* --- *afluència de paraules*, *acudir en afl.* a algun lloc: in aliquem lo. *affluere*, *concurrere*]; *aflluiment*.

Circumfluent. *Confluir* [Lacav.], ll. *conflüere*; *confluent* [id.], *confluència* [Lab. 1839]. *Desfluir*; *desfluxió* [Lab. 1839], *deflux*. *Difluir*; *difluent* [DOrt.], *difluència* [id.]. *Efluir*, *efluent*, *efluència*, *efluxió*; *efluvi* [Belv.], ll. *effluuium* 'acte de rajar'.

Influir [en-, Lluïl]: «aquella virtut és semblant al poder de Déu, qui pot lexar usar lo còrs del firmament en *enfluir* sa virtut en los còrses terrenals» (*Merav.*, Ag. I, 114; i cf. supra nota a *fluir*), pres del llatí *inflüere* 'desembocar en, fer-hi irrupció, penetrar', aplicada a l'E. Mj. a la influència dels astres; *infl-*, Lacav. (però no en cap forma encara en el DTo. 1670).

Influent [Lluïl]: «per qual natura les steles que són en lo firmament, e les planetes, són *influentes* en los quatre elements?» (*Merav.*); *influència* [Lluïl], en el qual ja té aplicació abstracta general sense al·lusió astrològica: «membrà Blanquerna la santa Trinitat de nostre senyor Déus, per ço que l'enteniment entenés com de la *influència* de la gran bonea de eternitat, poder, saviesa, voler de la gloriosa Trinitat, devia Déus fer obra en criatura ...» [*Blanq.*, cap. 107, NCl. III, 130.12];¹ alhora s'aplicà a certes malalties que hom creia causades o afavorides per l'acció astral, ja en un escrit del S. XIV: «de persona malauta de la *influència*» [Valls, 1395, *BABL* XII, 371], denominació que havent restat més viva a Itàlia, com a nom d'una espècie de grip, it. *influenza*, ha tingut curs també entre nosaltres en la forma italiana *influenza* [DOrt.].

Influenciar [DOrt.], degué entrar des del fr. *influençer* [1787], però ja fou molt usat a la nostra Península i a l'Amèrica hispana en tot el S. XIX; i, encara que en castellà els puristes han menat contra aquest verb, iniciat a França, una guerra sense quarter,